

Sag C-36/20 PPU

Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement

Dato for indlevering:

25. januar 2020

Forelæggende ret:

Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana
(Spanien)

Afgørelse af:

20. januar 2020

Appellant:

Ministerio Fiscal

Indstævnt:

VL

Hovedsagens genstand

Udsendelse af en tredjelandstatsborger.

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Spørgsmålet om, hvorvidt forundersøgelsesdommere kan anses for at være en myndighed, hvortil ansøgere om international beskyttelse kan tilkendegive deres hensigt om at ansøge om den nævnte beskyttelse. I bekræftende fald at undersøge visse juridiske konsekvenser, som følger af en sådan betragtning.

Retsgrundlaget er artikel 267 TEUF.

Præjudicielle spørgsmål

1) Skal artikel 6, [stk.] 1, andet afsnit, i direktiv 2013/32/EU, hvori det fastsættes, at såfremt ansøgningen om international beskyttelse indgives til andre

myndigheder, som ikke er kompetente til at registrere dem i henhold til national ret, sikrer medlemsstaterne, at registreringen sker senest seks arbejdsdage efter, at ansøgningen er indgivet, fortolkes således, at forundersøgelsesdommere, der er kompetente til at træffe afgørelse om frihedsberøvelse af udlændinge i henhold til national spansk lovgivning, skal anses for en af de nævnte »andre myndigheder«, som ikke er kompetente til at registrere en ansøgning om international beskyttelse, men som ansøgere kan tilkendegive deres hensigt om at indgive en sådan ansøgning over for?

2) Hvis den anses for at være en af de nævnte myndigheder, skal artikel 6, [stk.] 1, i direktiv 2013/32/EU da fortolkes således, at en forundersøgelsesdommer skal meddele ansøgerne, hvor og hvordan en ansøgning om international beskyttelse kan indgives, og at de, såfremt de indgiver en ansøgning, skal underrette det kompetente organ i henhold til national lovgivning med henblik på registrering og behandling af en ansøgning om international beskyttelse og den kompetente administrative myndighed med henblik på at sikre ansøgeren de modtagelsesforanstaltninger, som er indeholdt i artikel 17 i direktiv 2013/33/EU?

3) Skal artikel 26 i direktiv 2013/32/EU og artikel 8 i direktiv 2013/33/EU fortolkes således, at der ikke er grundlag for frihedsberøvelse af en tredjelandsstatsborger, medmindre betingelserne i artikel 8, [stk.] 3 i direktiv 2013/33/EU er opfyldt, idet ansøgeren er beskyttet af princippet om non-refoulement, fra det tidspunkt, hvor denne fremsætter den nævnte tilkendegivelse til en forundersøgelsesdommer?

Anførte EU-retlige bestemmelser

- Artikel 67 TEUF og 78 TEUF.
- Artikel 18, 19 og 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- Artikel 6, 9, 12 og 26 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse.
- Artikel 8, 9, 10 og 17 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/33/EU af 26. juni 2013 om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse.

Anførte nationale bestemmelser

- Artikel 58, [stk.] 4, artikel 61 og 62 og artikel 64, [stk.] 5 i Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (organisk lov nr. 4/2000 af 11.1.2000 om

rettigheder og friheder for udlændinge i Spanien og deres sociale integration, herefter »lov nr. 4/2000«) (BOE nr. 10 af 12.1.2000).

- Artikel 2, 3 og 5 i Ley 12/2009, de 30 de octubre, reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria (lov nr. 12/2009 af 30.10.2009 om retten til asyl og subsidiær beskyttelse) (BOE nr. 263 af 31.10.2009).

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

- 1 Den 12. december 2019 blev en båd, hvorpå VL befandt sig sammen med 44 andre mænd, der stammer fra området syd for Sahara, og som havde til hensigt at komme ind i Spanien, standset. Bådens passagerer blev bragt ombord på et søredningskib, som anløb Gran Canaria den samme dag.
- 2 Efter først at have modtaget humanitær og lægelig bistand fra det spanske Røde Kors og Servicio Canario de Salud (sundhedstjeneste, De Canariske Øer) blev de den 13. december 2019 bragt til politistationer, hvor de blev anholdt og oplyst om deres rettigheder. Den samme dag traf Subdelegación del Gobierno en Las Palmas (organ, der repræsenterer regeringen i Las Palmas) en afgørelse om udsendelse for at have forsøgt at rejse illegalt ind i Spanien og anmodede om, at de blev anbragt i en facilitet for frihedsberøvede udlændinge.
- 3 Den 14. december 2019 blev VL stillet for den forelæggende ret, Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana (forundersøgelsesdommer nr. 3 i Tirajana, Spanien) med henblik på at træffe afgørelse om anbringelse i en facilitet for frihedsberøvede udlændinge. Den forelæggende ret indledte en forundersøgelse og afsagde en kendelse om modtagelse af en erklæring fra VL, som blev informeret om sine rettigheder, og som blev bistået af en advokat og en tolk i sproget bambara. VL blev oplyst om sine rettigheder, og denne tilkendegav sin hensigt om at ansøge om international beskyttelse, idet han nærede en begrundet frygt for forfølgelse på grund af race eller tilhørsforhold til en social gruppe på grund af krigen i hans oprindelsesland Mali, og at han frygtede at vende tilbage, fordi han kunne blive dræbt. Ministerio Fiscal (anklagemyndigheden) blev underrettet om erklæringen og bestred ikke anbringelsen i en facilitet for frihedsberøvede udlændinge.
- 4 Derudover blev ansøgningen om international beskyttelse sendt til Comisión Española de Ayuda al Refugiado (den spanske kommission for flygtningehjælp), som tilkendegav, at der ikke var en ledig første modtagelsesplads, men at der kunne være en humanitær bistandsplads hos det spanske Røde Kors, indtil der blev en plads for ansøgere om international beskyttelse. Det spanske Røde Kors oplyste, at de havde 16 ledige humanitære bistandspladser, men at de skulle behandles gennem politiet eller Delegación del Gobierno. Følgelig sendte den forelæggende ret en skrivelse til de nævnte organer med henblik på tildeling af en plads af humanitære årsager.

- 5 Derudover blev der afsagt en kendelse, i henhold til hvilken politiet, eftersom VL og yderligere 25 personer, for hvilke der var anmodet om anbringelse i en facilitet for frihedsberøvede udlændinge, havde tilkendegivet deres hensigt om at ansøge om international beskyttelse, og eftersom den nævnte ansøgning var indgivet til en myndighed, som ikke er kompetent til at registrere den i henhold til national ret, blev pålagt at udstede den behørig dokumentation vedrørende tilkendegivelse af en hensigt om at ansøge om international beskyttelse. Den nævnte kendelse blev afsagt for at overholde artikel 6, stk. 1, i direktiv 2013/33, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at registreringen sker senest seks arbejdsdage efter, at ansøgningen er indgivet. I den nævnte kendelse blev Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (ministeriet for arbejde, migration og social sikring) derudover blandt andre offentlige myndigheder, eftersom ansøgerne om international beskyttelse manglede et forsørgelsesgrundlag, anmodet om at anvise dem en humanitær modtagelsesplads.
- 6 Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (ministeriet for arbejde, migration og social sikring) oplyste, at der var 12 ledige humanitære bistandspladser, som skulle anvise de nævnte ansøgere efter sårbarhedskriterier. De resterende 14 ansøgere, heriblandt VL, skulle anbringes i en facilitet for frihedsberøvede udlændinge, idet der ikke var andre humanitære modtagelsesressourcer til rådighed, heller ikke for ansøgere om international beskyttelse. Der blev således afsagt kendelse om, at VL skulle anbringes i en facilitet for frihedsberøvede udlændinge, eftersom der ikke var andre indkvarteringsløsninger, selv om det blev anført, at denne ikke kunne anbringes på de nævnte betingelser, og om, at ansøgningen om international beskyttelse skulle behandles i den pågældende facilitet for frihedsberøvede udlændinge, at. Før VL blev bragt til faciliteten for frihedsberøvede udlændinge, mødte en politibetjent op hos den forelæggende ret for at oplyse om, at der forelå en aftale om en personlig samtale vedrørende ansøgning om international beskyttelse for de personer, som havde ansøgt om det, i overensstemmelse med den skrivelse, som er nævnt i præmis 4 ovenfor.
- 7 Den 18. december 2019 iværksatte Ministerio Fiscal appel til prøvelse af den nævnte kendelse. Ministerio Fiscal har anført, at den nævnte kendelse ikke er i overensstemmelse med det formål, den er beregnet til, nemlig udsendelse af en udlænding, og at den forelæggende ret har overskredet sine beføjelser, for så vidt som den ikke har kompetence til at modtage en erklæring om tilkendegivelse af en hensigt om at ansøge om international beskyttelse. VL's advokat iværksatte ligeledes appel til prøvelse af den nævnte kendelse med den begrundelse, at man ikke kunne anbringe den pågældende i en facilitet for frihedsberøvede udlændinge i henhold til direktiv 2013/32 og direktiv 2013/33.
- 8 Eftersom den forelæggende ret nærer tvivl om afgørelsen af de nævnte appelsager, har den besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende anmodning om præjudiciel afgørelse, idet den har anmodet om at undergive sagen hasteproceduren.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 9 Ministerio Fiscal har anført, at en forundersøgelsesdommer ikke er kompetent til at modtage en erklæring om ansøgning om international beskyttelse, eftersom en forundersøgelsesdommer ikke er en af de i Ley de Asilo (asylloven) omhandlede myndigheder, som en hensigt om at ansøge om asyl kan tilkendes gives over for. Ministerio Fiscal er af den opfattelse, at en forundersøgelsesdommer med henblik på at træffe afgørelse om frihedsberøvelse skal begrænse sig til at tage hensyn til [den pågældende] udlændings ulovlige ophold for at sikre tilbagesendelse til dennes oprindelsesland. Ministerio Fiscal har anført, at en ansøgning om international beskyttelse, som er indgivet til en forundersøgelsesdommer ikke er tilstrækkelig grund til ikke at træffe afgørelse om anbringelse i en facilitet til frihedsberøvelse af udlændinge. Ministerio Fiscal har også anført, at forundersøgelsesdommeren har overskredet sine beføjelser ved i en erklæring at spørge en tredjelandsstatsborger om dette spørgsmål og ved at søge en indkvarteringsressource for første modtagelse for ansøgere om international beskyttelse, eller i mangel heraf for humanitær modtagelse.
- 10 VL har anført, at en forundersøgelsesdommer er kompetent til at modtage en erklæring om ansøgning om international beskyttelse. VL er af den opfattelse, at eftersom der træffes afgørelse om anbringelse i et detentionscenter for at sikre tilbagesendelse, og at ansøgere om international beskyttelse ikke kan sendes tilbage til deres oprindelsesland, skal erklæringen om ansøgning om international beskyttelse have virkning fra det tidspunkt, hvor den er indgivet, og følgelig skal der ikke træffes afgørelse om dennes anbringelse i en facilitet til frihedsberøvelse af udlændinge.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 11 Artikel 6, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2013/32 fastslår, at såfremt ansøgningen om international beskyttelse indgives til andre myndigheder, der kan forventes at modtage sådanne ansøgninger, men som ikke er kompetente til at registrere dem i henhold til national ret, sikrer medlemsstaterne, at registreringen sker senest seks arbejdsdage efter, at ansøgningen er indgivet.
- 12 Den forelæggende ret, Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana, (forundersøgelsesdommer nr. 3 i Tirajana, Spanien) har anført, at en forundersøgelsesdommer er en af de nævnte »andre myndigheder«, som uden at denne er kompetent til at registrere en ansøgning i henhold til national ret, i medfør af direktiv 2013/32 kan anmode den [myndighed], som er kompetent, om at registreringen sker inden for den maksimale periode på seks arbejdsdage, som fastsættes i direktivet. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at såfremt Domstolen tilslutter sig denne opfattelse, ville en forundersøgelsesdommer være forpligtet til at underrette det kompetente organ om ansøgningen med henblik på at registrere og behandle den, idet denne skulle anmode om en aftale med henblik på ansøgningens formalisering. Fra det tidspunkt, hvor det kompetente organ blev

underrettet om ansøgningen, og hvor registreringen blev foretaget, ville den nævnte person således have status som ansøger om international beskyttelse og ville være beskyttet af princippet om non-refoulement.

- 13 På den anden side har den forelæggende ret anført, at forundersøgelsesdommere, som er kompetente til at træffe afgørelse om frihedsberøvelse af udlændinge, med henblik herpå skal tage hensyn til visse omstændigheder, som er anført i artikel 62 i lov nr. 4/2000, heriblandt risikoen for udeblivelse på grund af mangel på bopæl eller identifikationsdokumenter og [den pågældende] udlændings handlinger med henblik på at vanskeliggøre eller forhindre udsendelse, forelæggelse af tidligere domfældelser eller administrative sanktioner og af andre verserende straffesager og administrative sanktionsprocedurer, samt alvorlig sygdom hos [den pågældende] udlænding. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at de nævnte omstændigheder ikke er udtømmende opført i den nævnte bestemmelse.
- 14 Den forelæggende ret har anført, at i henhold til artikel 26 i direktiv 2013/32 er der ikke grundlag for frihedsberøvelse af ansøgere om international beskyttelse. Den nævnte artikel henviser til direktiv 2013/33, som i dets artikel 8 fastsætter et generelt princip om, at ansøgere om international beskyttelse ikke frihedsberøves, de tilfælde, hvor der er grundlag for frihedsberøvelse og muligheden for at træffe alternative foranstaltninger. Artikel 10, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2013/32 fastslår, at frihedsberøvede ansøgere skal holdes afskilt fra andre tredjelandstatsborgere, som ikke har indgivet en ansøgning om international beskyttelse.
- 15 Den forelæggende ret har anført, at de nævnte direktiver forpligter enhver forundersøgelsesdommer til at informere om og spørge om en tredjelandstatsborgers hensigt om at ansøge om international beskyttelse, med henblik på, at hvis de betingelser, som er fastsat i den nævnte artikel 8, ikke er opfyldt, skal der ikke ske frihedsberøvelse, og at såfremt der træffes afgørelse om frihedsberøvelse, skal det garanteres, at frihedsberøvede ansøgere om international beskyttelse holdes adskilt fra andre tredjelandstatsborgere, som ikke har ansøgt om international beskyttelse. Ligeledes ville en sådan hensigtserklæring således medføre, at de ville blive tildelt de modtagelsesforanstaltninger, som er fastsat i de nævnte direktiver.